

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת רגד זועבי

זאב הרטמן ת.ז. 051714509

התובע

נגד

רימה זלמן ת.ז. 316750330

הנתבעת

פסק דין

1

2

3

1. רקע

1. בפני תביעה לפי סעיף 7א לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק לשון הרע" או "החוק"), במסגרתה עותר התובע לחייב את הנתבעת, לשלם לו פיצוי על סך 100,000 ₪ בגין פרסום דברי לשון הרע אודותיו.

7

2. התובע, מר זאב הרטמן, התמודד בבחירות לרשויות המקומיות לתפקיד ראש הרשות ולמועצת העיר נצרת עילית, בזמנים הרלוונטיים לתביעה (להלן: "התובע"). התובע אף משמש כסמנכ"ל פיתוח עסקי בבית העסק "קישורי נורית", הנמצא בבעלותה של בת זוגו (להלן: "החברה").

12

3. הנתבעת, גבי רימה זלמן, עבדה בתקופה שבין חודש יוני ויולי לשנת 2013, בשירותיה של החברה (להלן: "הנתבעת").

15

4. במוקד המחלוקת בתיק זה עומד פרסום "תגובות" ("טוקבק" – talk back), אשר פרסמה הנתבעת אודות התובע, בבלוג העיר נצרת עילית, אתר "livejournal", בשפה הרוסית, ביום 26.8.13. הפרסום נעשה כתגובה ל"סקר ידיעות" אשר פורסם בבלוג העיר, בתקופת התמודדות התובע למערכת הבחירות בעיר נצרת עילית (להלן: "הפרסום" או "התגובות").

21

22

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1
2
3 5. הצדדים חלוקים ביניהם אם הפרסום הנ"ל אודות התובע מהווה "לשון הרע", אם לאו.
4 לטענת התובע, תיאורו בתגובת כמי ש"לא שילם משכורת כיאה למעסיק הגון", מוציא
5 דיבתו רעה, נועד להשפיל אותו ולהפכו לשנוא על הבריות, ואף פוגע במשרתו
6 ובסיכוייו לזכות בבחירות לראשות העיר.
7
8 6. הנתבעת, אינה מכחישה את עצם הפרסום, אולם טוענת כי אין בדברים המיוחסים לתובע
9 בתגובת משום הוצאת לשון הרע נגדו. לחילופין, טוענת כי ככל שיש בדברים אלה משום
10 לשון הרע, הרי עומדות לה ההגנות הקבועות בחוק, הגנת אמת הפרסום (סעיף 14 לחוק),
11 ו/או הגנת תם לב והבעת דעה (סעיף 15(4) לחוק).
12
13 7. בדיון ההוכחות אשר התקיים בפניי ביום 4.1.15, נשמעו עדויות הצדדים, כאשר כל צד
14 העיד מטעם עצמו.
15

2. דיון והכרעה

- 16
17 8. חוק איסור לשון הרע נועד ליצור נוסחה המאזנת בין ערכים וזכויות שונים אשר ההכרה
18 בהם היא צינור החיים של המשטר הדמוקרטי: זכותו של האדם לשם טוב ולפרטיות אל
19 מול חופש הביטוי.
20
21 9. המדובר בשתי זכויות המצויות במפלס דומה במדרג זכויות הפרט בחברה דמוקרטית.
22 הזכות לשם טוב, היא זכותו של אדם לשאת את שמו בין הבריות מתוך הכרת ערך עצמי,
23 זכות אשר הינה חלק בלתי נפרד של הקיום האנושי (בג"ץ 6126/94 סנש נ' רשות
24 השידור, פ"ד נג(3) 817). לעומתה, הזכות לחופש הביטוי, אשר מתבטאת בזכותו של כל
25 אדם להביע את דעתו, היא זכות מסד ותנאי מוקדם להבטחת קיומן ושמירתן של רוב
26 זכויות היסוד האחרות (בג"ץ 73/53 חברת "קול העם" בע"מ נ' שר הפנים, פ"ד ז 871
27 (1953)). כל אחת מהזכויות הנ"ל אף שלא עוגנה בזכות עצמאית בחוק יסוד: כבוד האדם
28 וחירותו, הינה חלק אינטגרלי מהערך החוקתי של כבוד האדם, אשר מוכרת זה מכבר
29 כזכות יסוד מן המעלה הראשונה.
30
31

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

10. חופש הביטוי במשפט הישראלי חיוני להבטחת תקינותו של המשטר הדמוקרטי, אשר בנוי על הבעת הרצון והדעה החופשית של הפרט בחברה. חופש הביטוי חובק את הכול, וכמצוטט בפסיקה "הוא משתרע על ביטוי פוליטי, ספרותי או מסחרי... לעניין היקפו של חופש הביטוי, אין בודקים אם הביטוי הוא אמת או שקר; אין בודקים את תוכנו; אין בודקים את תוצאותיו". (דברי הנשיא ברק בבג"ץ 4804/94 חברת סטיישן פילם בע"מ נ' המועצה לביקורת סרטים, בעמ' 676).
11. בעידן המודרני, חופש הביטוי מקבל הגנה רחבה יותר כשמדובר בחופש ביטוי באינטרנט, כבענייננו. רשת האינטרנט משמשת במה להתבטאויות חופשיות וספונטאניות, על כן, חופש הביטוי המותר הינו מעבר לגבולות המוכרים משכבר הימים. בכך, מאפשרת רשת האינטרנט התפתחות שיח מפורז לכל הגולשים, אשר יכולים להתבטא באופן עצמאי ולממש את זכותם לחופש הביטוי. הסוגיה של חופש הביטוי בעידן האינטרנט ובפרט כשעסקינן ב"תגובות" נדונה ב- רע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ, סג (3) 664 (פורסם בנבו, 25.03.2010) (להלן: "עניין מור"), שם קבע בית משפט העליון כי היקפו של חופש הביטוי בעידן האינטרנט אינו דומה לזה שהיה טרם תקופתו, זאת נוכח נגישותו הבלתי מוגבלת לכל הפרטים. יאים לענייננו הדברים שהובאו שם, כדלקמן:
- "האינטרנט חולל תמורות נכבדות בהיבטים רבים של חיינו, ובכלל זה בתחום של איסוף מידע, היחשפות לו, תקשורת בין בני אדם והתבטאות חופשית. כך, למשל, ניתן בהחלט לומר כי חופש הביטוי של עידן האינטרנט אינו כחופש הביטוי של העידן הקדם-אינטרנטי (כפי שיש הסופרים את מניין השנים תוך הבחנה בין התקופה ה"קדם-גוגל" (BG) לבין התקופה שלאחר גוגל (AG)). חופש הביטוי הפך לזכות מוחשית הרבה יותר. אם בעבר היכולת להעביר מסרים בתפוצה רחבה, וליטול חלק משמעותי בשיח הציבורי, הייתה שמורה בפועל למתי מעט, ובעיקר לאמצעי התקשורת עצמם או לאלה שיו בעלי גישה אליהם, בא האינטרנט ופתח את שעריו לכל".
12. עוד קבע בית המשפט ביחס לסוגיה זו, כי דיני לשון הרע חלים על האינטרנט "בשינויים המתחייבים". שינויים אלה כוללים היבטים שונים של הפרסום באינטרנט לרבות הנמכת הסטנדרטים שלפיהם יש לבחון את מהות הפרסום, זאת בשל אופייה הנגיש של זירת האינטרנט. כמו כן, בבחינת מידת הפגיעה של הביטוי הדיבתי, המשקל שיש לייחס לפרסום פוגעני באינטרנט אף הוא נמוך יותר ממשקלו של פרסום באמצעי תקשורת

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

1 אחר (עניין מור, בפסקה 18). כמובן, אין בכל אלה כדי לאיין את הזכות לשם טוב, ויש
2 לבחון כל מקרה לפי נסיבותיו המיוחדות, ולערוך את האיזון הראוי.

3
4 13. חרף חשיבותה של הזכות לחופש הביטוי, אין המדובר בזכות מוחלטת, אשר היקפה בלתי
5 מוגבל. גבולותיו של חופש הביטוי הינם פרי איזון בינו לבין זכויות ואינטרסים ציבוריים
6 אחרים, העלולים לעמוד מנגד. יוצא איפוא, כי תחום התפרשותו של חופש הביטוי אינו
7 אחיד, והיקפו עשוי להשתנות מעניין לעניין בהתאם לטיב ולמשקל הזכות או הערך
8 שכנגדו הוא מתמודד (רע"א 10520/03 בן גביר נ' זנקנר (פורסם בנבו, 12.11.06)), (אהרון
9 ברק, פרשנות חוקתית, התשנ"ד-1994, 434) (להלן: עניין גביר).

10
11 14. במקרה דנן, עסקינן בנוסחת איזון מיוחדת, לפיה נדרש בית המשפט לקבוע גבולותיו של
12 חופש הביטוי באינטרנט, במסגרת השיח הציבורי בו מעורב איש ציבור. בהתאם להלכה
13 שאומצה בפסיקה, כשבמוקד הפרסום ניצב איש ציבור, הנטייה היא להקנות משקל
14 מוגבר לחופש הביטוי לעומת שמו הטוב של איש הציבור (ע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד
15 נו(2) 607, 621-622 (2002)) (להלן: עניין אפל).

16
17 לעניין זה אף יפים הדברים אשר נאמרו בפרשת אבנרי כדלקמן:

18
19 **"...גופים ואנשים, הנושאים במשרות ציבוריות או**
20 **בתפקידים שלציבור עניין בהם, נוטלים על עצמם מעצם**
21 **מעמדם ותפקידם סיכונים הקשורים בהתנכלות לשם**
22 **הטוב. כמובן אין בכך כדי להצדיק פגיעה בשם הטוב, שהוא**
23 **היקר בנכסיהם, אך יש בכך כדי להחליש את המשקל שיש**
24 **ליתן לשיקול זה ביחס לחופש הביטוי"** (ע"א 214/89 אריה
25 אבנרי נ' אברהם שפירא (1989) פ"ד מג(3) 840, 863) (להלן:
26 "עניין אבנרי").

27
28 ברוח דומה נקבע על ידי השופט שמגר כי:

29
30 **"לגבי תביעות לשון הרע שעניינן אנשי ציבור, מן הנכון**
31 **שאלו יהיו ערוכים לספיגת ביקורת רבה יותר כלפיהם**
32 **מאשר האדם מן השורה. זהו מחיר היחשפותם האישית**
33 **לציבור והפרסום ברבים, בכתב או בעל פה, של דבריהם"**

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1 (ע"א 334/89 רבקה מיכאלי נ' בלה אלמוג, מו (5) 555
2 (פורסם בנבו, 20.12.1992), (להלן: עניין מיכאלי).
3
4 15. ההגנה על חופש הביטוי מקבלת חשיבות יתר דווקא כשמדובר בדמות ציבורית, ובנושא
5 הנתון במחלוקת ציבורית. זאת, כדי להעלות על סדר היום מחלוקות ציבוריות, פוליטיות,
6 המשמעותיות והחשובות לדיון הציבורי, ולאפשר שיג ושיח ציבורי (עניין בן גביר, פסקה
7 33). פרסום הנוגע לאיש הנושא תפקיד ציבורי ולטוהר המידות האישי שלו תוך שימוש
8 בביטויים קיצוניים וקשים שאינם אהודים על רשויות השלטון, אף מקבל הגנה יותר
9 מפרסומים אחרים, שכן עיקר תכליתו של חופש הביטוי הוא להגן על אותם ביטויים
10 קיצוניים, שכן "דברי נועם, הערבים לאוזן והקלים לעיכול, אינם זקוקים להגנה של
11 חופש ביטוי" (ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' אילון לוני הרציקוביץ, נח (3) 558
12 (פורסם בנבו, 04.03.2004)) (להלן: עניין שוקן). ביקורת ציבורית פוליטית היא תנאי
13 בלעדיו אין לקיום משטר דמוקרטי, זכותו של הציבור לאפשר לו לגבש דעה על אנשים
14 המשפיעים על חייו (ראה אורי שנהר, דיני לשון הרע (תשנ"ז), עמ' 234-235 (להלן:
15 "שנהר"); ת"א (ת"א) 67115/07 שי דבורה נ' איציק ציזר (פורסם בנבו, 18.10.2009).
16
17
18 16. הדברים נכונים ביתר שאת, כשענייננו בפרסום אשר מלבד היותו מופנה נגד איש ציבור,
19 הוא גם נעשה בתקופת בחירות. באיזון בין הזכות לחופש הביטוי לבין זכותו של איש
20 הציבור לשם טוב, במקרה כאמור, נקבע ככלל כי ידה של הראשונה על העליונה (ת"א
21 64122/06 אנשל אשכנזי נ' יואב שמחי (פורסם בנבו, 6.1.09) (להלן: עניין אשכנזי).
22 לענייננו, יפים הדברים אשר נאמרו בהלכת גפסו (ע"א (נצ'') 13/10 שמעון גפסו נ' רונן
23 פלוט, (פורסם בנבו, 13.9.10)) (להלן: עניין גפסו), כדלקמן:
24
25 "אנו מדברים על ידיעה, שהתייחסה לאיש ציבור, בעיצומה של מערכת בחירות,
26 שבה מתלהטים היצרים, מטבע הדברים, ובמסגרת זו עשויה נקודת האיזון שבין
27 חופש הביטוי לבין זכותו של אדם לשם טוב לנוע קמעא לטובתו של חופש הביטוי,
28 ואם תרצו – זכותו של הציבור לדעת מה טיבו של המועמד לראשות העיר".
29
30 17. מכאן, בהתאם להלכה הפסוקה, קיימים שיקולים כבדי משקל המצדיקים את צמצומו
31 של איסור לשון הרע כאשר עסקינן בפרסום אודות דמות ציבורית אשר נעשה אגב
32 תעמולת בחירות. בעניין אבנרי אף נקבע כי תרופתו של איש הציבור הנפגע מדברי

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 53395-01-14 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

1 הפרסום, צריכה להיות בפרסום נגדי אשר יחשוף את הכזב שפורסם אודותיו (עניין
2 אבנרי).

3
4 18. על אף האמור לעיל, בית המשפט יתן משקל ראוי לזכותו של איש הציבור לשם טוב, אשר
5 אינו הפקר אלא הוא היקר בנכסיו, ככל אדם. יש לעודד אנשים טובים ואיכותיים ליטול
6 חלק בעשייה הציבורית מבלי שאלה יחששו מפגיעה בכבודם ובשם בשל נטילת
7 תפקידים ציבוריים (ראה עניין אבנרי; שנהר, בעמ' 73-70). בענייננו, מדובר באיש ציבור
8 שהתמודד בבחירות לכהונה בתפקיד ראש הרשות וחבר מועצת העיר נצרת עילית, תפקיד
9 בעל מעמד ציבורי ופוליטי.

10
11 19. על כפות המאזניים מונחות, איפוא, זכותו של התובע – שהיה בתקופה הרלבנטית
12 לתביעה מועמד לבחירות, לשם טוב, מן הצד האחד, וזכותה של הנתבעת לחופש הביטוי
13 ברשת האינטרנט- כשענייננו בשיח ציבורי לקראת הבחירות, מן הצד השני. במסגרת
14 עריכת האיזון בין הזכויות המתנגשות שומה עלינו לבחון את התגובות, על רקע ההגדרות
15 שבחוק וברוח הדברים שנקבעו בפסיקה, הכול כמבואר להלן.

א. המסגרת הנורמטיבית:

18 20. ההכרעה בשאלת חיובה של הנתבעת כלפי התובע בעילה של לשון הרע נבחנת בהליך
19 הכולל ארבעה שלבים: **בשלב הראשון**, יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה
20 ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, כלומר יש לפרש את הביטוי באופן
21 אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת; **בשלב השני**, יש לבחון
22 האם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, בהתאם **לסעיפים 1 ו-2 לחוק**; **בשלב**
23 **השלישי** יש לברר אם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות **בסעיפים 13-15 לחוק**;
24 **השלב האחרון**, אשר נבחן ככל ששלושת השלבים הקודמים מתקיימים הוא שלב
25 הפיצויים (ראה עניין שוקן, ע"א 89/04 **ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי** (פורסם בנבו,
26 4.8.08) (להלן: עניין נודלמן)).

27
28 21. יצוין כי בהתאם לפסיקה הנ"ל, לאורך בחינת כל השלבים הנ"ל יחול עקרון האיזון
29 החוקתי בין זכותו של הנפגע לשם טוב כשענייננו בדמות ציבורית לבין זכות הפוגע לחופש
30 הביטוי בעידן האינטרנט.

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1 22. בראש ובראשונה, על מנת לבחון אם דברי הפרסום עונים על הגדרת החוק ומקיימים
2 עוולת לשון הרע בהתאם לסעיף 1 לחוק, יש צורך לעמוד על פרשנותם.
3
4 23. המבחן הפרשני שנקבע בפסיקה לבחינת תוכנם של דברי הפרסום הינו מבחן אובייקטיבי.
5 ודוק, המבחן הקובע לעניין לשון הרע איננו מתמצה בתחושת העלבון הסובייקטיבית של
6 הנפגע אליו מיוחסים דברי הפרסום, אף לא בכוונתו הסובייקטיבית של המפרסם, אלא
7 המבחן הוא כיצד היו הדברים מתפרשים על ידי הקורא הסביר, ומה השפעתם או זיקתם
8 להערכה לה זוכה הנפגע בעיני הבריות. כך נקבע זה מכבר בשורה ארוכה של פסקי-דין
9 (ראה: ע"א 740/86 יגאל תומרקין נ' אליקים העזני, פ"ד מג(2) 333; ע"א 723/74 הוצאת
10 עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא(2) 281 (להלן: עניין עיתון
11 הארץ); ע"א 68/56 רבינוביץ נ' מירליון, פ"ד יא 1224; ע"א 534/65 דיאב נ' דיאב, פ"ד
12 כ(2) 269).
13
14 24. מעבר לכך שיש לפרש את דברי הפרסום בהקשר אובייקטיבי, כאמור, יש להשעין פרשנות
15 זו הן על מובנם הפשוט של דברי הפרסום, והן על האמור "בין שורותיו", כפי שמכלול זה
16 עשוי להתקבל ולהתפרש בעיני האדם הסביר וזאת בהתאם לסעיף 3 לחוק (ראה עניין
17 נודלמן).
18
19 25. לא אחת נקבע בפסיקה כי בקשר למשמעות אותה ייחס הקורא הסביר לדברי הפרסום
20 אין צורך לשמוע עדויות מטעם הצדדים ביחס לשאלה כיצד הובנו דברי הפרסום על ידי
21 הקורא הסביר, אלא זו מלאכתו של בית המשפט אשר בוחן את הפרסום, שוקל את
22 הדברים וקובע כיצד קורא סביר היה מבין את דברי הפרסום (ראה ע"א 36/62, 92/62
23 עוזרי נ' גלעד, פ"ד טז 1553; ועניין עיתון הארץ).
24
25 26. לאחר פרשנות דברי הפרסום, יש לבחון האם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו,
26 בהתאם לסעיפים 1 ו-2 לחוק. בהתאם לסעיף 1 לחוק, יש לבחון אם הפרשנות שניתנה
27 לדברי הפרסום מהווה "לשון הרע", ובהתאם לסעיף 2, יש לבחון אם אופן אמירתם של
28 הדברים מהווה "פרסום".
29
30 27. חוק איסור לשון הרע מגדיר את דברי לשון הרע בסעיף 1 לחוק, כדלקמן:
31
32

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או
2 ללעג מצדם;
3 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
4 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת,
5 בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
6 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו,
7 נטייתו המינית או מוגבלותו".

8
9 בנוסף, סעיף 3 לחוק קובע כי:

10
11 "אין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה במישרין ובשלמות, או אם
12 היא והתייחסותה לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום
13 או מנסיבות חיצוניות, או מקצתן מזה ומקצתן מזה".

14
15 28. אקדים אחרית לראשית ואציין כי, לאחר שעמדתי על פרשנותם של דברי הפרסום ובחנתי
16 את תוכנם ברוח הוראות החוק והפסיקה המפורטים לעיל, הגעתי לכלל הכרעה כי אין
17 בתגובת שפרסמה הנתבעת אודות התובע כדי להוות לשון הרע כלפיו, הכל כפי שיבואר
18 להלן.

ב. פרשנות דברי הפרסום:

19
20
21
22 29. כמובהר לעיל, פרשנות דברי הפרסום תיבחן בהתאם למבחן האובייקטיבי, לאמור, איך
23 היו הדברים מתפרשים על ידי קורא סביר, ומה השפעתם להערכה אשר לה היה זוכה
24 התובע בעיני הבריות, כאשר פרשנות זו תישען הן על מובנם הפשוט של דברי הפרסום,
25 והן על האמור "בין שורותיו", הכול בהתאם להוראות החוק והפסיקה.

26
27 30. למען הסדר הטוב, אביא את התגובת שפרסמה הנתבעת אודות התובע, כלשונה:

28
29 "אגב... אני מבינה שכאן דנים רק ברכילויות פוליטיות, אבל אני רוצה לכתוב על
30 מה שכואב לי. מר הרתמן, שפתח בהצלחה רבה בעיר שלנו את החברה שלו
31 "קישורי נורית", המוכרת שירותים לחברת הוט, לא שילם משכורת כיאה למעסיק
32 הגון. הבטחתי לו שאחשוף את התנהגותו לציבור הרחב. היות שאם הוא מתנהג
33 ככה עם עובדים פשוטים, אז למה אפשר לצפות בעתיד".

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1
- 2 31. הנתבעת פותחת את התגובת במילים "אני מבינה שכאן דנים רק ברכילויות פוליטיות,
- 3 אבל אני רוצה לכתוב על מה שכואב לי". קורא סביר מבין כי נוכח קיומו של שיח ציבורי
- 4 ופוליטי בבלוג העיר אודות המועמדים לבחירות, בחרה הנתבעת לפרסם תגובת לסקר
- 5 שהועלה לאתר, כדי להביע את הרגשות שלה, ולספר ליתר המגיבים על מה "שכואב" לה.
- 6
- 7 32. קורא סביר מבין מהתגובת כי התובע שהוא בעל הישגים והצלחה אדירה בחברת
- 8 "קישורי נורית" בעיר נצרת עילית - המוכרת שירותים לחברת הוט, לא שילם לנתבעת
- 9 משכרות נאותה אשר ראויה למעסיק הגון וטוב.
- 10
- 11 33. הקורא הסביר מבין מהמשך התגובת, כי הנתבעת הבטיחה לתובע שתחשוף התנהגות זו
- 12 לציבור הרחב. זאת מאחר שלדידה, אם התובע מתנהג בצורה כאמור עם העובדים
- 13 הפשוטים - לא משלם להם שכר ראוי והגון, אזי מה אפשר לצפות ממנו בעתיד - ככל
- 14 שיזכה בבחירות.
- 15
- 16 34. המשמעות העולה מהדברים הנ"ל לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, הינה
- 17 כי הנתבעת מביעה צער, באשר להתנהגותו של התובע אשר לא שילם לה משכורת הראויה
- 18 למעסיק הגון. ולכן ראתה מן הראוי, בעיצומה של תעמולת בחירות, להביא לידיעת
- 19 הציבור, אודות התנהגותו של התובע. הנתבעת חתמה את תגובתה בשאלה ריטורית,
- 20 המעלה תהיות באשר לדברים שניתן לצפות מהתובע בעתיד.
- 21
- 22 **ג. לשון הרע:**
- 23
- 24 35. בית המשפט בוחן בשלב זה שני יסודות. הראשון, אם הפרשנות שניתנה לדברי הפרסום,
- 25 מהווה "לשון הרע" בהתאם [לסעיף 1](#) לחוק. השני, אם אופן אמירתם של הדברים מהווה
- 26 "פרסום" בהתאם [לסעיף 2](#) לחוק.
- 27
- 28 36. בענייננו, אין מחלוקת בין הצדדים כי התגובת אשר פורסמה במערכת תגובת "טוקבק",
- 29 בבלוג העיר נצרת עילית, אתר "livejournal", מהווה פרסום בהתאם להגדרתו בחוק. על
- 30 כן, אעמוד להלן על פרשנות דברי הפרסום.
- 31

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 53395-01-14 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

1

2

ג.1 האם פרשנות הדברים מהווה לשון הרע:

3

4 37. התובע טוען כי דברי הפרסום נועדו להשפילו, לבזותו, לעשותו שנוא על ידי הבריות
5 ולפגוע במשרתו ובסיכוייו לזכות בבחירות. בהתאם לכך, ההוראות הרלבנטיות לענייננו
6 בהגדרת לשון הרע הן הוראות סעיף 1 בסעיפים הקטנים 1-3, אשר מהן עולה כי פרסום
7 מהווה לשון הרע, אם יש בו כדי "להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה
8 לבוז או ללעג מצדם" (ס"ק (1)), או אם הפרסום עשוי "לבזות אדם בשל מעשים,
9 התנהגות או תכונות המיוחסים לו" (ס"ק (2)), או "לפגוע באדם, במשרתו, אם משרה
10 ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו" (ס"ק (3)); אציין כי די
11 בכך שהפרסום עלול היה לגרום לאחת מהתוצאות המפורטות בסעיפים הקטנים 1-4
12 לחוק, כדי שתוכח עילת לשון הרע. (שנהר, עמ' 121-122).

13

14 38. בעורכו את האיזון בין הערכים המתנגשים, שומה על בית המשפט לתת חשיבות מיוחדת
15 לזהותו של הנפגע, למהות הפרסום וסוגו, למועד בו נעשה ולמקום בו פורסם. כפי
16 שהובהר לעיל, מרווח הסבירות בביטוי הפוגעני "הציבורי" הוא רחב מזה הנתון לביטוי
17 הפוגעני "הפרטי". כמן כן, פרסום אשר נעשה אגב תעמולת בחירות או ויכוח ציבורי, מוגן
18 יותר מפרסום אשר נעשה במנותק מההקשר הציבורי (עניין גביר). לא זו אף זו, פרסום
19 ברשת האינטרנט המשמשת במה להתבטאויות חופשיות, מקבל הגנה רחבה יותר
20 מפרסום אשר נעשה באמצעי תקשורת אחר (עניין מור).

21

22 39. במקרה עסקיני, התגובית נשוא התביעה הינה פרסום קצר ובודד, אשר מעלה ביקורת
23 ציבורית לגיטימית, הנתפסת על ידי קהל היעד, בין אם הם נמנים על תושבי העיר נצרת
24 עילית דוברי הרוסית ו/או על האוכלוסיה הרוסית בכלל, כחלק משיח ציבורי ופוליטי
25 רגיל בנוגע למועמד לבחירות.

26

27 40. התגובית נשוא התביעה, מעבירה מסר ביקורתי אודות התובע כי הוא "לא שילם משכורת
28 ראוויה למעסיק הגון" ומעלה ספקות באשר לדברים או למעשים אשר ניתן לצפות ממנו
29 בעתיד. פרסום כאמור אין בו כדי לפגוע בתובע, כדי לבזותו או להשפילו בעיני הציבור,
30 שכן המדובר בהבעת עמדה אמוציונאלית שלילית שתכליתה להעביר ביקורת לגיטימית
31 אודות התנהלותו של איש ציבור- התובע.

32

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

41. הפרסום הינו בגדר תגובת על "סקר ידיעות" אשר פורסם בבלוג העיר נצרת עילית. הבלוג משמש פלטפורמה לפרסום דברים שונים – יצירות, מאמרים, ביקורת וכו', ובענייננו, נעשה בו שימוש אשר מעלה שיח ציבורי באשר למועמדים לבחירות. בעניין מור, דן בית משפט העליון במעמדן של **תגובות** אשר מועלות לאתרי האינטרנט, וקבע במפורש כי המשמעות והאמינות אשר מייחס הקורא הסביר לתגובות המועלות באינטרנט אינן גבוהות, זאת כפי שמצוטט להלן:

"שאלה היא האם ראוי להחיל את דיני לשון הרע הקיימים על פרסומים משמיצים באינטרנט... לטעמי, נדרשת הסדרה של הנושא, אך בהיעדר עדכון ראוי של דיני לשון הרע הקיימים מוטב להחילם "בשינויים המתחייבים" מאשר להניח קיומה של לאקונה. השינויים המתחייבים כוללים היבטים שונים של הפרסום באינטרנט, ובהם: המשקל המועט שניתן לעיתים קרובות להתבטאויות במסגרת תגובות בכלל, ובמסגרת תגובות אנונימיות בפרט; ריבוי התגובות באופן שלעיתים קרובות הפרסום המשמיץ "נבלע בהמון"; והנגישות של הנפגע-עצמו, ושל שוחרי טובתו, לאותם אתרים שבהם נעשה הפרסום הכולל לשון הרע, והיכולת לפרסם הכחשות ותגובות מתאימות ("התרופה לדיבור הפוגע – היא דיבור נוסף" – עניין בן גביר, פס' 17 לפסק-דיני). כל אלה עשויים לעיתים תכופות לייתר את הצורך האמיתי בקיומה של תביעת לשון הרע, ואף להפוך את טענות הנפגע ל"זוטי דברים". (ההדגשות הוספו – ר.ז.).

42. דברים דומים נאמרו מפי כב' השופט א. רובינשטיין, כדלקמן:

"...הוא הדין בתביעות קטנוניות שיש לראות בהן 'זוטי דברים'. עוד יש לזכור, כי כשם שלא כל קריאת גנאי ברחובה של עיר מקימה עילת תביעה, כך אף לא כל פרסום מגנה ומגונה באינטרנט מהוה עילה. רבות מן התגובות באינטרנט הן דברי הבל ברמה ירודה, שכל בר דעת מבין כי אין לייחס להן כל משקל, וערכן "העוולתי" הוא בהתאם" (פיסקה ס' לפסק הדין).

43. עוד נכתב במסגרת מאמר הדן במעמדם של "תגובות" או "טוקבקים" כי:

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1 **"ההנחה המקובלת היא כי הטוקבקים נתפסים כדעות בעלמא ולא כמקורות מידע**
2 **מהימנים, והנחה זו עשויה להשפיע על המעמד המשפטי של הנאמר בהם ואפשר**
3 **שגם על חופש הביטוי – הנרחב יותר – שיינתן להם"** (ר' גולדשמיט, מקומם של
4 **ה"טוקבקים" בשיח הציבורי בישראל (הכנסת, מחלקת מידע ומחקר) (2006).**
5
6 44. הנה כי כן, השיח בעידן האינטרנט בכלל ובתגוביות בפרט, הינו חופשי וספונטאני ועשוי
7 לכלול ביטויים שליליים. המשקל אשר מייחס קורא סביר לתגוביות המפורסמת באתר
8 אינטרנט כתגובה לפרסום אחר, הינו מועט יותר ממשקלו של פרסום אחר. קורא סביר
9 מבין כי אין לצפות מאדם מן היישוב אשר מגיב לסקר, לידיעה או לאירוע אחר, כי יערוך
10 בירור עובדתי ראוי, או יקפיד על לשון נקייה. כמובן אין בכך כדי להפוך את שיח
11 התגוביות לתחום שבו אין דין ואין דיין היום, אולם סבירותו של הביטוי, תיבחן בהתאם
12 לנסיבות, לדרך ומקום הפרסום. אין מחלוקת כי מבחינת הקורא הסביר התגוביות לא
13 עוברות סינון ראוי בהתאם לכללי העיתונות, על כן, המשמעות המיוחדת להן אינה
14 גבוהה. פועל יוצא מכך, אף משקלן וערכן "העוולתי" של תגוביות אלה הינו נמוך יותר,
15 ולא כל תגובית פוגענית תיחשב כפרסום לשון הרע.
16
17 45. בחינת התגוביות נשוא התביעה דנן, על רקע הפסיקה דלעיל, מובילה למסקנה כי היא כלל
18 לא חרגה ממתחם הסבירות ואף אינה כוללת ביטויים פוגעניים שיש בהם כדי להשפיל
19 את התובע או לבזותו.
20
21 46. בתגובית לא נעשה שימוש בביטויים בוטים, קיצוניים או מעליבים ואף לא בניסוח חריף
22 אשר מוציא את הביטויים מגדר הסבירות. אכן, הפרסום מעביר לכאורה מסר שלילי
23 אודות התנהגות התובע, אולם אין בפרסום משום הטחת האשמות חמורות נגד התובע או
24 בהצגתו כעובר על החוק, באופן הפוגע במעמדו ובמשרתו. אחרי ככלות הכל, התגובית
25 משקפת את מחשבותיה ורגשותיה של הנתבעת אודות הגינותו של התובע בתור מעסיק.
26
27 47. זאת ועוד, התגובית שפירסמה הנתבעת הינה חלק משיח ציבורי ופוליטי אודות
28 המועמדים לבחירות. תגובית כאמור, המבקרת את התנהגות התובע כאיש ציבור, יש בה
29 כדי לעורר למעשה דיון ציבורי אודות התובע והתאמתו לתפקיד. דבר זה מותר ואף רצוי
30 במערכת הבחירות המתנהלת במדינה דמוקרטית. זכותו של הציבור לדעת אודות
31 מעלותיהם וחסרונותיהם של המועמדים לבחירות, ולהביע את עמדתו באשר לכישוריהם
32 והתאמתם לתפקיד המיועד. זוהי נשמת אפו של משטר דמוקרטי.

בית משפט שלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1
- 2 48. בהקשר זה, אף מן הראוי לציין כי בתקופת הבחירות, היצרים מתלהטים בעיר, ובכל שיח
3 ציבורי המועלה בתקופה זו, נוהגים פרטים להטיח דברי ביקורת חריפים זה בזה, או כלפי
4 המועמדים לבחירות עצמם. קורא סביר מביא בחשבון כי דברים אלה אינם
5 אובייקטיביים, ומשקפים עמדה חד צדדית, המשרתת את האינטרס של המועמד עצמו או
6 של התומך בו (ראה עניין אשכנזי). מכאן באיזון בין הערכים המתנגשים, כפות המאזניים
7 נוטות לטובת הזכות לחופש הביטוי.
- 8
- 9 49. התובע טוען כי הוא נפגע מפרסום התגובות של הנתבעת, אולם כפי שהוסבר לעיל שאלת
10 קיומו של לשון הרע נבחנת במנותק מתחושתו הסובייקטיבית של הנפגע מהפרסום. כאן
11 המקום להזכיר כי התובע הוא דמות ציבורית, אשר אינה זרה לזירה התקשורתית והוא
12 נמצא במרכזו של דיון ציבורי. על כן, עמידתו מול ביטויים פוגעניים צריכה להיות גבוהה
13 יותר, כך מצופה ממנו להיות נכון לספוג ביקורת אודות תכונותיו והתנהגותו (עניין שוקן).
14 ככל שהתובע נפגע או נעלב מתגובת הנתבעת, הרי תרופתו צריכה להיות על ידי פרסום
15 נגדי.
- 16
- 17 50. כאמור לעיל, השמעת ביקורת כלפי נבחר ציבור, היא אבן היסוד של הזכות לחופש
18 הביטוי וצינור החיים הדמוקרטיים בחברה, שכן היא משמשת כאמצעי משמעותי למניעת
19 השימוש לרעה במעמד השלטוני של איש ציבור. לפיכך, אנשי ציבור, מתוקף תפקידם,
20 עשויים להיחשף, יותר מאזרח רגיל, לביקורת ציבורית ועליהם להיות ערוכים יותר
21 לספיגת ביקורת ציבורית כלפיהם (עניין מיכאלי).
- 22
- 23 51. מהמקובץ לעיל עולה, כי התגובות עסקינן, מהווה ביקורת לגיטימית נגד איש ציבור,
24 המבקשת להעביר מסר אודות התנהגות לא הוגנת של איש ציבור. היות ומדובר **בתגובות**
25 אשר פורסמה **בתקופת בחירות**, הדברים אשר נאמרו בה אינם מקבלים משמעות ומשקל
26 רב בעיני הקורא הסביר. מכאן אף עולה כי עוצמת הפגיעה של הדברים שהועלו בתגובות,
27 הינה פחותה יותר. על כן, אין בפרסום תגובות כאמור כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע,
28 במשרתו הציבורית או לבזותו בעיני הציבור.
- 29
- 30 52. לאור כל האמור לעיל, לאחר בחינת הפרסום, **פרשנותו בעיני האדם הסביר, סבירותו,**
31 **עיתו, מיקומו ונסיבות אמירתו, אני קובעת כי הפרסום אינו מהווה לשון הרע.**
- 32

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

1 53. זה המקום לציין, כי אין ביד לקבל את טענת התובע, שלפיה די בהתנצלות של הנתבעת
2 במכתב מיום 14.1.14 כדי לשמש הודאת בעל דין, שכן אין בהתנצלות משום הודאה בכך
3 שהפרסום מהווה לשון הרע, מה גם שנרשם בכותרת המכתב "מבלי לפגוע בזכויות". כך
4 או כך, משלא עלה בידי התובע להוכיח כי הפרסום מהווה "לשון הרע", אין בהתנצלותה
5 של הנתבעת כדי להושיע לו.

6

7 54. אף שדי בתוצאה אליה הגעתי כדי להצדיק את דחיית התביעה, אתייחס להלן, למעלה מן
8 הנדרש, להגנות המנויות בחוק ותחולתן על המקרה דנן.

9

10

11

ד. ההגנות

12

13 55. חוק לשון הרע מכיר בקיומם של מקרים בהם על אף הפגיעה בשמו הטוב של אדם יהיה
14 מקום ליתן הגנה לפרסום הפוגע. הרציונאל הטמון במתן הגנות לפרסום, הוא ההנחה כי
15 הפרסום הפוגע מגשים ערך או אינטרס אחר בעל חשיבות רבה, באופן שהפגיעה בשמו
16 הטוב של הנפגע נתפשת "כמחיר נסבל" למען הגשמת אותו אינטרס ציבורי.

17

18 56. המקרים אשר בהם תינתן הגנה לפרסום הפוגע קבועים בפרק ג' לחוק, שעניינו "פרסומים
19 מותרים, הגנות והקלות". כל אחת מההגנות מהווה נקודת איזון בין זכותו של הנפגע
20 לשם טוב לבין חופש הביטוי.

21

22 57. בענייננו, הנתבעת טוענת כי עומדות להגנתה הגנת אמת הפרסום בהתאם לסעיף 14 לחוק
23 והגנת תום הלב והבעת דעה בהתאם לסעיף 15(4) לחוק.

24

25

26

1. ד. הגנת אמת הפרסום

27

28

29

58. סעיף 14 לחוק לשון הרע קובע כדלקמן:

30

31

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה

32

שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

1 לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי
2 שאין בו פגיעה של ממש".

3
4
5
6 59. בהתאם להוראות [סעיף 14](#) לחוק, המבקש לחסות בצל הגנת אמת הפרסום נדרש להוכיח
7 קיומם של שני תנאים במצטבר: תנאי ראשון, הוא אמיתות דברי הפרסום (הוכחה
8 אובייקטיבית), והתנאי השני, קיומו של עניין ציבורי בפרסום.

9
10 60. הוראות הסעיף דורשות הוכחת שני יסודות אלה במצטבר, כאשר שני היסודות יוצרים
11 ביניהם תמהיל אשר מאזן בין זכותו של הנפגע לשם טוב לבין זכותו של הפוגע לחופש
12 הביטוי. הוראות החוק אינן מסתפקות בהוכחת אמת הפרסום בלבד כדי להצדיק את
13 הפגיעה בשמו הטוב של הנפגע, אלא פגיעה כאמור תזכה להגנה רק אם תצמח לציבור
14 תועלת ממנה. כך, שאם מדובר בעניין ציבורי אשר על רקע אותו עניין יכול הציבור לגבש
15 עמדה ולהביא לשיפור באורחות חיו, תהא ידה של זכות הפוגע לחופש ביטוי על העליונה.
16 (ע"א 439/88 מדינת ישראל נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808, 826 (1994); זאב סגל "הזכות
17 לפרטיות למול הזכות לדעת" עיוני משפט ט (תשמ"ג) 175, 196). כאמור לעיל, כשמדובר
18 בפגיעה בשמה הטוב של דמות ציבורית, נטיית הפסיקה היא ליתן לחופש הביטוי משקל
19 מוגבר במסגרת השיקולים שיש להביא בחשבון בפרשנות ההגנות המנויות בחוק, היינו
20 במקרים כאלה תיטה הכף להכרה בעניין הציבורי שבפרסום (ע"א 10281/03 אריה
21 (אריק) קורן נ' עמינדב (עמי) ארגוב) [פורסם בנבו].

22
23 61. בהתאם להלכה הפסוקה, ההכרעה בדבר אמיתות הפרסום נעשית על פי מבחן
24 אובייקטיבי, כך שמניעיו, מטרותיו או אמונתו האישית של המפרסם אין להן נגיעה
25 ממשית לשאלת תחולתה של הגנת אמת הפרסום. התנאי של אמיתות הפרסום עיקרו
26 בבחינה האם תוכנו של פרסום תואם את האמת, היינו את המציאות "האובייקטיבית"
27 ולא את האמת הסובייקטיבית אשר האמין המפרסם בקיומה (ע"א 3199/93 קראוס נ'
28 ידיעות אחרונות בע"מ, פ"ד מט(2) 843, 857 (1995)) (להלן: עניין קראוס). תנאי זה נועד
29 להבטיח כי במסגרת ההגנה על שמו הטוב של אדם, לא תינתן הגנה לפרסום שאין בו
30 אמת.

31
32 62. השאלה אשר עומדת על הפרק אם כן, היא האם הפרסום דנן עומד בתנאים המצטברים,
33 הדרושים לגיבוש הגנת אמת הפרסום.

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1
2 63. כאמור לעיל, התנאי הראשון לתחולתה של הגנה זו הינו אמיתות הדברים
3 שנאמרו בפרסום. בענייננו, גדר המחלוקת בין הצדדים באשר לאמיתות הדברים שהועלו
4 בפרסום, מתמקדת בעיקר בשאלה אם אכן התובע שימש כ-"מעסיק" של הנתבעת כפי
5 שהיא ציינה בתגובת שפרסמה אודותיו. התובע טוען כי אין מקום להחיל את הגנת אמת
6 הפרסום על התגובת עסקי, זאת מכיוון שבמציאות העובדתית, התובע לא שימש כ-
7 "מעסיק" של הנתבעת כפי שפורסם בתגובת. לטענתו, הוא מכהן כסמנכ"ל פיתוח עסקי
8 בבית העסק "קישורי נורית", הנמצא בבעלותה הבלעדית של בת זוגו, והוא אינו משמש
9 כמעסיק בחברה. בהתאם לכך, לא התקיימו יחסי עובד מעביד בינו לבין הנתבעת.
10 לעומתו, הנתבעת טוענת כי יש מקום להחיל את הגנת אמת הפרסום במקרה עסקי, בשל
11 אמיתות העובדות שהובאו בתגובת. לטענתה, לאורך כל התקופה מאז שהתראיינה
12 הנתבעת למשרה המיועדת לה בחברה, עברה הכשרה, נקלטה לעבודה ועד לפיטוריה
13 מהחברה, היה התובע הגורם המרכזי והאחראי על עבודתה בשירותי החברה, ומשכך,
14 הוא אכן שימש בתקופה הרלוונטית לתביעה כמעסיק שלה.
- 15
16 64. אכן, עיון בהסכם העבודה המסדיר את היחסים בין הנתבעת לבין החברה "קישורי
17 נורית", מעלה לכאורה, כי החברה היא המעבידה של הנתבעת, והיא היחידה האחראית
18 על כל תהליכי העסקתה ופיטוריה, ולא התובע עצמו. אין חולק כי התובע אינו הבעלים
19 של החברה, הוא לא חתם על הסכם העבודה עם הנתבעת ואף שמו אינו כלול בהסכם.
20 ברם, ממכלול הראיות שהוגשו לתיק וכן מעדויות העדים, ניתן ללמוד בנקל כי התובע
21 הינו הגורם המרכזי והבלעדי בחברה אשר אחראי על קליטת העובדים והעסקתם
22 בשירותי החברה, בכלל, ועל העסקתה וקליטתה של הנתבעת בחברה, בפרט.
- 23
24 65. התובע העיד בפני כי הוא נוטל חלק בקליטת העובדים לחברה (פרוטוקול הדיון מיום
25 4.1.15, ש' 22-24, עמ' 11). התובע אף העיד כי בדף הפייסבוק הפרטי שלו מתפרסמות
26 הודעות דרושים לגיוס עובדים לחברה (פרוטוקול הדיון מיום 4.1.15, ש' 22-24, עמ' 25-
27 31). זאת ועוד, הוא אישר כי מספר הנייד וכתובת הדואר האלקטרוני שלו מופיעים
28 בהודעות הדרושים על מנת שעובדים פוטנציאליים המעוניינים להגיש מועמדות לחברה
29 יפנו אליו. (פרוטוקול הדיון מיום 4.1.15, ש' 3-4, עמ' 12 ו- ש' 17-19, עמ' 12).
- 30
31 66. לא זו אף זו, פרטיו של התובע צורפו להודעות שפורסמו אודות החברה. דוגמא לכך
32 ניתן למצוא בנספח 1/ אשר הוגש על ידי התובע עצמו. נספח 1/ הינו העתק של הודעה
33 אשר פורסמה אודות החברה, באתר האינטרנט של לשכת המסחר, שם נרשם כי
34 "המעוניינים להיעזר בשירותיהם מוזמנים לפנות לזאב הרטמן, סמנכ"ל החברה...".

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 53395-01-14 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1 התובע אף נוטל חלק באירועים חשובים בחברה, מנספח נ/8, ניתן לראות תמונות של
2 התובע כשהוא מדליק את הנרות בחג הסוכות יחד עם הרב, בחברת קישורי נורית.
3 הצטברותם של כל אלה ביחד, מובילה למסקנה כי התובע הוא "הרוח החיה" אשר
4 בלעדיה אין בחברה. התובע נוטל חלק באירועים חשובים ופעילויות מגוונות בחברה, שמו
5 ופרטיו האישיים מופיעים בהודעות הדרושים, ואף בהודעות אחרות המתפרסמות אודות
6 החברה.
- 7
8 67. מסקנה זו נכונה ביתר שאת אף בעניין העסקתה של הנתבעת בחברה. בעדותו בפני אישר
9 התובע כי תעודת הזהות המופיעה כמספר התאגיד על תלוש השכר אשר הונפק לנתבעת,
10 היא תעודת זהות שלו (פרוטוקול הדיון מיום 4.1.15, ש' 1-10, עמ' 14) (נספח נ/9). לטענת
11 הנתבעת, התובע היה אחראי על גיוסה לעבודה, שלח אותה לקורס הכשרה ואף פיטר
12 אותה מהעבודה. בעדותה בפני, הנתבעת העידה כי התובע הוא זה אשר פיטר אותה
13 מהעבודה בחברה, לאחר ששוחח עימה בטלפון (פרוטוקול הדיון מיום 4.1.15, ש' 1-8, עמ'
14 23). כל אלה לא נסתרו על ידי התובע, אשר אף אישר בעדותו בפני כי אכן היו התכתבויות
15 בינו לבין הנתבעת, בעניין פיטוריה מהחברה (פרוטוקול הדיון מיום 4.1.15, ש' 19-20, עמ'
16 14) (נספח נ/10).
- 17
18 68. מכאן עולה כי התובע אכן שימש כ-"מעסיק" של הנתבעת מאז שהגישה מועמדות לעבודה
19 בחברה עד לקליטתה והכשרתה ואף לפיטוריה לאחר מכן. כאן המקום להבהיר כי
20 בפסיקה נקבע כי המונח "אמת" מכוון ל"אמת המשפטית"- היינו אותה אמת שהיא "פרי
21 עיבודו של בית המשפט, בכלים משפטיים, את המציאות העובדתית כפי שהיא מוצגת
22 בפניו" (דנ"א 2121/12 פלוני נ' דיין אורבך, פורסם בנבו, 18.9.14), אמת זו יכולה להיות
23 שונה מן האמת העובדתית האובייקטיבית. ערה אני לכך, כי התובע אינו חתום על הסכם
24 העבודה המסדיר את יחסי העבודה בין החברה ובין הנתבעת, אולם האמת המשפטית
25 אשר עולה מעיבוד הנתונים והראיות אשר הוגשו לתיק, מעלה כי התובע היה האחראי
26 הבלעדי על העסקתה של הנתבעת בחברה. לצורך החלת הגנת אמת הפרסום, די בכך
27 שהמשמעות והתוכן הכללי של הפרסום תואמים את המציאות (עניין מיכאלי), שכן מתן
28 המשקל הראוי לחופש הביטוי מחייב "שלא לדקדק בציציותיו של הפרסום הפוגע" (עניין
29 קראוס). בענייננו, אין אנו דנים בדיני עבודה, המשמעות הכללית של הפרסום אכן תואמת
30 את המציאות כפי שהוכחה דלעיל. אף המילה "מעסיק" אינה שוות ערך ל"מעביד בפועל",
31 אשר מתקיימים בינו לבין העובד יחסי עבודה, המשמעות של המילה מעסיק הינה רחבה
32 יותר, שכן המילה מעסיק יכולה להתפרש כמנהל, בוס, ממונה, יושב ראש ואף אמרכל.
33 הוא הדין בעניין אי תשלום שכר כמעסיק הגון. בעניין זה, די להפנות לתביעה שהוגשה על

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1 ידי הנתבעת לבית הדין לעבודה, ואשר במסגרתה הושגה בין הצדדים פשרה לתשלום
2 סכום כסף.
3
4
5 69. מכל אלה, עולה כי התוכן הכללי אשר יוצר מרקם הפרסום בענייננו, תואם את המציאות
6 בפועל, התובע שימש כמעסיק של הנתבעת בתקופה הרלוונטית לפרסום, ובין הצדדים
7 נתגלעו מחלוקות בקשר לשכר ששולם לה, לפיכך, אני קובעת כי הנתבעת הוכיחה את
8 אמיתות הפרסום.
9
10
11 70. באשר לקיומו של התנאי השני בהגנת אמת הפרסום והוא קיומו של עניין ציבורי
12 בפרסום, אין מחלוקת כי תנאי זה מתקיים בענייננו, שכן עסקינן בדוגמא מובהקת לעניין
13 ציבורי בפרסום. ראשית, אבהיר כי הדרישה הכפולה לאמיתות הפרסום ולקיומו של
14 עניין ציבורי, נועדה להבטיח כי בפרסום טמון המשקל הסגולי הנחוץ שיש בו כדי להצדיק
15 את עוצמת הפגיעה בשמו הטוב של הנפגע (עניין קראוס, בעמ' 33). לשם הוכחת קיומו של
16 עניין ציבורי, אין צורך שתהיה התועלת אשר יפיק הציבור מהפרסום תועלת ניכרת או
17 משמעותית ביותר, יחד עם זאת, לא די באפשרות קלושה לכך שמי מהציבור יפיק תועלת
18 מן המידע המפורסם.
19
20 71. לגופו של עניין, התובע כפי שהגדיר את עצמו בכתב התביעה, הוא איש ציבור אשר היה
21 מועמד לראשות ולמועצת העיר נצרת עילית בתקופה הרלוונטית לפרסום. הפרסום נשוא
22 ענייננו, מתעסק כולו בהעלאת ביקורת נגד איש ציבור- המועמד לבחירות בעיר, כאשר כל
23 מטרתו הינה להעביר מסר ביקורתי אודות התנהלותו של איש ציבור מול עובדים
24 פשוטים, ולהעלות ספקות באשר להתאמתו לתפקיד הציבורי המיועד לו.
25
26 72. ביקורת כאמור, נולדה עקב העלאת סקר ידיעות לבלוג העיר בעניין הבחירות שהיו בעיר,
27 והועלתה כתגובת לאותו סקר. התגובת פותחת במילים "...אני מבינה שכאן דנים
28 ברכילויות פוליטיות", דבר אשר אף מעיד על מטרתה של התגובת וכוונתה של הנתבעת
29 לשקף את עמדתה בעניין פוליטי וציבורי.
30
31 73. העולה מן המקובץ הוא כי הנתבעת השכילה להוכיח את יסודות ההגנה של אמת
32 הפרסום. על כן, אני קובעת כי היא מתקיימת בענייננו.
33
34

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 53395-01-14 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

ד.2. הגנת תום הלב בפרסום

74. בענייננו, הנתבעת טוענת לתחולתו של סעיף 15(4) לחוק, אשר קובע כדלקמן:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו...
הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות;"

75. הגנת תום הלב המעוגנת [בסעיף 15](#) חלה, איפוא, בהתקיים שני תנאים מצטברים: האחד, הפוגע עשה את הפרסום בתום לב, בהתקיים אחת הנסיבות המנויות בסעיפי המשנה הרלוונטיים. בענייננו, הנתבעת מבקשת לחסות בצל ההגנה [שבסעיף 15\(4\)](#), בטענה שהתגובית שפרסמה הינה בגדר הבעת דעה על התנהגותו של התובע, בתפקיד ציבורי.

76. בעניין גביר, **נקבע כי על מנת לבחון אם מתקיימת הגנת תום הלב בפרסום, ניתן להביא בחשבון את השיקולים הבאים:** נושא הפרסום ומושאו – האם הפרסום נסב על דמות ציבורית או על עניין ציבורי אקטואלי שלציבור יש עניין בהם, כוונת המפרסם ומידתיות הפרסום – לשונו, סגנונו, נוסחו והיקף התפרסותו. עוד נקבע בפסיקה כי תום ליבו של המפרסם ייבחן במקרים רבים על פי מידת אמונתו בנכונות הדברים שפרסם (ת"א 7165/84 **אברהם פישמן נ' יעקב בראון (ברון) בר-און**, תשמ (3) 120 (פורסם בנבו, 28.12.1986).

77. בחינת כל אלה ביחס למקרה דנן מעלה כי הפרסום עסקינן נעשה בתום לב. המדובר בתגובית, אשר פורסמה על רקע סקר ידיעות שהועלה לבלוג העיר, כפי שהובהר לעיל, סגנונו של פרסום זה מעיד דווקא על תום לבו של המפרסם, אין המדובר ביצירה אמנותית או ספר או עלון המופץ בקרב תושבי העיר, אלא לכל היותר בתגובית קצרה באתר אינטרנט. התגובית אינה נוקטת בלשון חדה וחריפה אשר יש בה כדי להוציא את הדברים ממתחם הסבירות המקובל. זאת ועוד, התגובית נסבה על דמות ציבורית - מועמד לראשות ולמועצת העיר- כאשר הנתבעת האמינה בנכונות הדברים שפרסמה,

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

- 1 ועשתה את הפרסום ממניעים טהורים (4/85) פרופ' אוריאל צור נ' פרופ' אברהם הוכברג,
2 מב (3) 251 (פורסם בנבו, 27.9.88) (להלן: עניין אוריאל צור), מתוך חובה מוסרית
3 ציבורית להגן על האינטרס הציבורי על ידי שיתוף הציבור ברגשותיה באשר להתנהלותו
4 הנטענת של התובע.
5
6 78. כאמור עסקינן בפרסום מסוג "תגובית", אשר מאופיינת ככלל באנונימיות שלה, אלא
7 שהנתבעת בענייננו, ויתרה על האנונימיות המאפיינת סוגי פרסום כאלה וחשפה את
8 זהותה, דבר שיש בו כדי להעיד על תום ליבה. כן, הנתבעת פעלה להסרת הפרסום
9 מהאינטרנט, עובדה המעידה על תום לבה. נוכח כל האמור, אני קובעת כי פרסום
10 התגובית על ידי הנתבעת נעשה בתום לב.
11
12 79. הלכה פסוקה היא, כי פרסום יוגדר כהבעת דעה אם קורא סביר יבין את האמור בו כדעתו
13 של הכותב ולא כהצגת עובדות מצדו (259/89) הוצאת מודיעין בע"מ נ' גדעון ספירו, (מו"3)
14 048 (פורסם בנבו, 29.4.92)). בחינה כאמור תעשה על פי "הרושם הכללי שיוצר מירקם
15 הכתבה בעיני הקרא הסביר" (עניין קראוס). לענייננו, מדובר בפרסום מסוג תגובית,
16 אמצעי זה נועד בדרך כלל לשמש במה לכל המגיבים להביע את דעתם האישית בנוגע
17 לנושא מסוים. הרושם הכללי שנוצר אצל הקורא הסביר עקב ניסוחה של התגובית
18 עסקינן הינו כי מדובר בהעלאת ביקורת לגיטימית וסבירה נגד איש ציבור. התובעת אשר
19 פוטרה מהעבודה בחברה, והתאכזבה מהתנהלות התובע כלפיה, בחרה לשפוך חמתה
20 ולהביע סלידתה מהתנהגותו, אשר לטעמה, אינה מתאימה לרמת ההגינות הנדרשת מאיש
21 ציבור.
22
23 80. באשר להגנת הבעת דעה, אף נפסק כי כשמדובר בנושא פוליטי אקטואלי, יש טעם
24 להרחיב את מתחם הסבירות, ולהעדיף את הנוסחה הפרשנית המתיישבת עם עיקרון
25 חופש הביטוי (עניין שרון). בענייננו, הנתבעת הביעה את דעתה האישית כנגד התנהלותו
26 של התובע, אין בהתבטאותה ביחס לתובע משום קביעת עובדות אודותיו. השימוש
27 במונחים "כיאה" ו "הגון", ביחס להקשר בהם נאמרו מונחים אלה בפרסום אף מעלה כי
28 מדובר במקרה מובהק של הבעת דעה.
29
30 81. לא זו אף זו, הנתבעת חתמה את התגובית בשאלה ריטורית, המעלה תהיות באשר
31 לדברים שניתן לצפות מהתובע בעתיד. עובדה זו מחזקת את המסקנה כי מדובר בהבעת
32 דעה. בפסיקה נקבע כי "פרסומים אשר מציבים סימני שאלה לגבי אפשרות מסוימת, או
33 פרסומים המעלים טענה תוך שימוש "בסגנון של ויכוח" יסווגו בדרך כלל כדעות" (עניין
34 אוריאל צור ועניין עיתון הארץ).
35

בית משפט השלום בבית שאן

ת"א 14-01-53395-01 הרטמן נ' זלמן

תיק חיצוני:

1 82. נוכח כל המקובץ לעיל, אני קובעת כי ההגנה הקבועה בסעיף 15(4) לחוק אף היא חלה
2 בענייננו.

3
4 83. לאור התוצאה אליה הגעתי, מתייתר הצורך לדון בשאלת הנוק. זה המקום לציין, כי כל
5 טענותיו של התובע בעניין הכרוז שהופץ בעיר, חורגות מגדר המחלוקת בתיק זה, שכן
6 התובע לא טען וממילא לא הוכיח כי הנתבעת היא שעמדה מאחורי הפצת הכרוז.
7
8

סוף דבר:

9
10
11 84. משנקבע כי הפרסום עסקינן אינו מהווה הוצאת לשון הרע כנגד התובע ומכל מקום
12 עומדות לנתבעת ההגנות הקבועות בחוק, דין התביעה להידחות.
13

14 85. התובע ישלם לנתבעת הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך של 6,000 ₪. סכום זה ישולם
15 בתוך 30 ימים מהיום, שאם לא כן, יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין.
16
17

18 ניתן היום, י"ד תמוז תשע"ה, 01 יולי 2015, בהעדר הצדדים.
19

20 רגד זועבי, שופטת
21
22
23